MEMO

Datum : 05 juni 2023

Aan : Algemeen Bestuur

Van : Directie VGGM

Betreft : Raadsinformatiebrief forensische geneeskunde

Aanleiding
"Forensische geneeskunde is voor velen onzichtbaar, maar voor hen die het nodig hebben van onschatbare waarde. De forensische geneeskunde zorgt voor een objectief medisch oordeel over doodsoorzaken, letsels van slachtoffers en de gezondheidstoestand van verdachten en daders. Deze unieke medische discipline staat ten dienste van gemeenten, politie en justitie. De forensische geneeskunde is van groot maatschappelijk belang: het levert een bijdrage aan het (straf)recht, de openbare orde en is een belangrijke pijler van de publieke gezondheid[1]".

Landelijk is er een tekort aan forensisch artsen. Al langer vragen de GGD'en aan het Rijk om extra te investeren in forensische geneeskunde. Helaas heeft het Rijk daar vooralsnog onvoldoende ruimte voor geboden, waardoor alle regio's met dit tekort aan forensisch artsen kampen. GGD Gelderland-Midden merkt dit tekort dagelijks in haar bedrijfsvoering waardoor de opdracht voor 24/7 beschikbaarheid van een forensisch arts bijna onmogelijk is om in te vullen. De kans op het niet beschikbaar hebben van een forensisch arts is reëel en heeft in mei dit jaar tot een dieptepunt geleid met één dag "code zwart". Code zwart betekent dat er geen forensisch arts beschikbaar is. De gevolgen hiervan zijn groot, met name voor de betrokken mensen die op dat moment een forensisch arts nodig hebben. Het is erg spijtig dat we ons nu in een situatie bevinden waarin soms geen forensisch arts beschikbaar is.

Om zo veel als mogelijk een code zwart te voorkomen, is het noodzakelijk om tot een andere organisatie van de taken rondom forensische geneeskunde te komen. De 5 GGD'en in Oost-Nederland (Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland, IJsselland en Twente) werken samen aan een bovenregionale organisatie voor de uitvoering van forensische taken. Op donderdag 1 juni jl. is een artikel verschenen in De Gelderlander over forensische zorg in Oost-Nederland.

De pilot
Vooruitlopend op de bovenregionale samenwerking in Oost-Nederland is het voornemen om te werken in vier in plaats van zes werkgebieden. De noodzaak is ingegeven door de huidige overbelasting van forensisch artsen, de krapte en het niet rondkrijgen van de roosters. Om dit mogelijk te maken, werken wij met taakdifferentiatie waardoor forensisch artsen een groter gebied kunnen bedienen. Door de werkgebieden aan te passen, willen wij de werkdruk van forensisch artsen verlagen door hen vooral in te zetten op specialistische taken. Wij zetten verpleegkundigen en basisartsen in voor onder andere bloedproeven en medische zorg voor arrestanten.

Helaas heeft de Bijzondere Ondernemingsraad die gevormd is voor de bovenregionale samenwerking forensische geneeskunde met 5 GGD'en nog geen instemming verleend aan de pilot met 4 werkgebieden die op 1 juni jl. zou ingaan. Dit betekent dat wij in Gelderland-Midden vooralsnog blijven werken in ons huidige werkgebied en volgens het huidige rooster. Het huidige rooster heeft nog veel openstaande diensten in de komende periode door het tekort aan forensisch artsen.

Wij hebben de Inspectie voor Gezondheid en Jeugd, de politie en het Openbaar Ministerie van de situatie op de hoogte gesteld dat het deze zomer vaker kan voorkomen dat er periodes zijn met onvoldoende artsen.

[1] Bron: Forensische geneeskunde - GGD GHOR Nederland

Noodprocedures bij “code zwart”
In samenwerking met politie en Openbaar Ministerie zijn noodprocedures opgesteld. Wij hebben artsen in de regio geïnformeerd hoe zij moeten handelen indien geen forensisch arts beschikbaar is in Gelderland-Midden.

- Bij euthanasie wordt vooraf overlegd wanneer dit plaatsvindt. Hiermee houden we zo veel als mogelijk rekening met de beschikbaarheid van een forensisch arts. Mocht dat toch niet lukken, dan kan de euthanasie wel plaatsvinden met toestemming van het Openbaar Ministerie. De lijkschouw wordt uitgesteld tot een later moment.

- Wij hebben artsen in de regio geïnformeerd dat zij bij een lijkschouw niet-natuurlijk overlijden contact opnemen met de meldkamer politie indien geen forensisch arts beschikbaar is in Gelderland-Midden. De politie is hiervan reeds op de hoogte gebracht en zal, afhankelijk van de eerste bevindingen van de behandelend arts, de verdere stappen bepalen; bijvoorbeeld wie ter plaatse gaat of dat er wordt gewacht op de volgende dienst van de forensisch arts.

- Met het Openbaar Ministerie, Forensische Opsporing en Zeden van de politie zijn afspraken gemaakt over hoe te handelen bij benodigde forensisch medische expertise indien geen forensisch arts beschikbaar is. Hiervoor is een noodplan voor zedenonderzoeken opgesteld.

Vervolg op korte termijn
Om de druk op de forensische geneeskunde te verlagen, proberen wij zo snel als mogelijk de vragen van de Bijzondere Ondernemingsraad te beantwoorden waardoor zij wel kunnen instemmen met de 4 werkgebieden. Tegelijkertijd proberen we “code zwart” zoveel mogelijk te voorkomen en werken we samen met buurt regio’s (ook buiten de samenwerking Oost-Nederland) om het rooster 24/7 gevuld te krijgen.